

**«ВАЛЕОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ
КОНФЛІКТОЛОГІЇ І
МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ
КОНФЛІКТНИХ
СИТУАЦІЙ»**

План

1. Становлення конфліктології як науки та її валеологічні аспекти.
2. Методи подолання конфліктів.

в Україні здійснено низку наукових розвідок щодо валеологічних аспектів конфліктології.

Велика увага дослідників зосереджена на вивченні педагогічних умов формування конфліктів: формування конфліктологічної компетентності вчителя загальноосвітнього навчального закладу, вивчення педагогічних умов запобігання і розв'язання конфліктів у навчально-виховному середовищі вищого навчального закладу

Валеологія і школа

В школі проблема конфліктності всередині учнівського колективу та учнів з педагогами є досить гострою. Тому, дослідження даного питання є актуальним у сучасній педагогіці. Це доводить і той факт, що багато відомих педагогів зі світовим ім'ям присвятили чимало досліджень саме тематиці конфлікту в шкільному колективі і саме валеологія допомагає знайти шляхи їх подолання та зберегти здоров'я учнів та вчителів.

Конфліктологія як наука

Конфліктологія – наука що дає науковий аналіз конфліктності буття та визначає шляхи його подолання.

Об'єктом її комплексного вивчення є конфлікти в цілому, а предметом — загальні закономірності їхнього виникнення, розвитку і завершення.

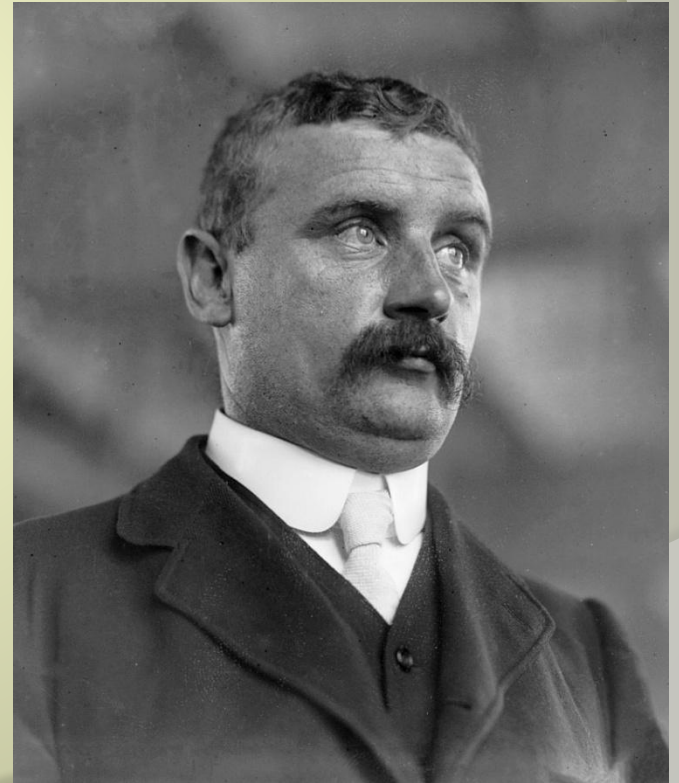
Вивчення *конфліктології* має суттєве значення, бо знання цієї галузі науки дасть змогу попереджувати і вирішувати конфлікти. Ця наука стане надійною опорою повсякденного життя, бо допоможе осмислити проблеми власного життя, виховання дітей, проблеми нації в цілому, та вирішувати завдання, які поставило перед людством ХХІ століття. Перед людством постала складна парадигма – зберегти людину і природу у гармонійному стані.

Конфлікт - це зіткнення протилежно спрямованих цілей, інтересів, позицій, думок, оцінок тощо

Слово «конфлікт» походить від латинського *conflictus* – зіткнення.

«Якщо у вашому житті немає конфліктів, перевірте, чи є у вас пульс» – це висловлювання Ч. Діксона

Зв'язок педагогічних наук з конфліктологією

Педагогічні науки спрямовані на аналіз та вирішення конфліктів у площині «вчитель-учень», «педагог-педагог», «учень-учень», «педагог-адміністрація навчального закладу». Ці науки прийшли до висновку про необхідність формування високої педагогічної культури керівників, педагогічний такт, уміння безконфліктного спілкування людей різного віку та соціального досвіду.

Технологія вирішення конфлікту:

виявлення реальних причин конфлікту;

визначення проблеми конфлікту

виявлення реальних і прихованих учасників конфлікту;

виявлення реальних і прихованих учасників конфлікту;

усунення конфліктної ситуації, вирішення проблем, які накопичилися і містять істинну причину конфлікту;

вичерпання інциденту, що послужило приводом до конфлікту;

вичерпання конфлікту у випадку зникнення всіх компонентів формули конфлікту

Методи розв'язання конфліктів:

Уникання

Уникання (прагнення вийти з конфліктної ситуації, не вирішуючи її). Рекомендується, коли: напруженість занадто велика і необхідно її знизити; необхідно виграти час для одержання додаткової інформації чи підтримки; результат не дуже важливий; негайно вирішити проблему небезпечно, позаяк відкрите обговорення предмета конфлікту може тільки погіршити ситуацію

Змагання

Змагання (конкуренція або відкрита боротьба за свої інтереси, завзяте відстоювання своєї позиції). Доречно, коли: результат дуже важливий для вас; маєте достатній авторитет або у вас є влада; ситуація є критичною і необхідне термінове реагування; ви відчуваєте, що у вас немає виходу і вам немає чого втрачати; при взаємодії з підлеглими, що віддають перевагу авторитарному стилю.

Пристосування

- ◎ **Пристосування** (зміна своєї позиції, перебудова поведінки, згладжування суперечностей на шкоду своїм інтересам) – краще, коли: не дуже цікавить те, що сталося; бажане збереження добрих стосунків з іншою стороною; конфлікт вносить надмірний стрес у взаємини сторін, а привід конфлікту незначний; результат конфлікту важливіший для іншого, ніж для вас; необхідно визнати власну неправоту.
- ◎ При частому застосуванні такої форми поведінки може суттєво знизитися самооцінка, накопичується невдоволення, знижуються шанси реалізувати себе.

Компроміс

Компроміс (урегулювання розбіжностей через взаємні дії) слід вибирати, коли: вас влаштовує тимчасове рішення; є переконливі докази з обох боків; збереже добрі взаємини і ви не хочете все втрачати; інші шляхи вирішення неефективні.

- ⦿ Компроміс недоречний, коли для вас важливі всі нюанси спірного питання і ви не можете поступитися навіть частиною, або, коли ви не повністю довіряєте супернику.

Співпраця

Співпраця (спільне вироблення вирішення, що задовольняє інтереси всіх сторін; тривала і складається з кількох етапів, утім продуктивна). Доречна, коли: усі пропозиції дуже важливі й не допускають компромісу; у вас тісні і взаємозалежні стосунки з іншою стороною; необхідне зближення думок сторін за різних підходів до вирішення проблеми; є важливими зусилля особистісної залученості в діяльність і групову згуртованість.

Висновок

Отже, з усього вище сказаного, можна зробити висновок, що конфліктологія пов'язана з валеологією, адже конфлікти у шкільному колективі виникають дуже часто і вчителів необхідно спрямувати свою діяльність у таке русло щоб їх подолати і при цьому зберегти здоров'я дітей, що в свою чергу є першочерговим завданням валеології.

Дякую за
увагу!